

EPISTEMOLOGIA

Segon cicle Llicenciatura en Sociologia

Curs 1999-2000 (programa provisional)

Codi: 21109

Crèdits: 8

1er semestre

Professor Dr. Salvador Cardús i Ros

Objectius

El curs d'Epistemologia proposa a l'estudiant una revisió sistemàtica i crítica de la pràctica de l'ofici de sociòleg. No és, doncs, un curs sobre *teories*, sinó que vol fomentar una reflexivitat exigent al servei d'una pràctica professional rigorosa. Per aconseguir aquest propòsit el curs desenvolupa tres blocs de continguts: unes consideracions prèvies a propòsit del coneixement; l'estudi dels problemes epistemològics que planteja la recerca en sociologia i, complementàriament, una sèrie de classes-tallers que volen aproximar l'estudiant a diverses ocupacions habituals dels sociòlegs, més a prop de la divulgació de la sociologia que de la mateixa recerca acadèmica.

Avaluació

L'avaluació tindrà en compte:

- a. l'assistència regular a les classes
- b. els comentaris de text de les lectures obligatòries del curs, d'una extensió màxima de dos fulls cadascun (500 paraules)
- c. l'avaluació dels treballs que es demanin en les sessions de pràctiques
- d. un examen final

Aquest sistema d'avaluació, doncs, pressuposa l'assistència regular a classe. En el cas excepcional que no es compleixi aquesta condició prèvia, a principi de curs, cada estudiant haurà d'acordar amb el professor la forma d'avaluació idònia a les seves circumstàncies i que, en qualsevol cas, inclourà un examen final.

Programa

0. Preàmbul

La sociologia com a perspectiva

Cos de coneixements o perspectiva?

Problemes socials i sociològics

Saber comú i coneixement sociològic

Utilitat i inutilitat de la sociologia

Ingenuïtat positivista i sistematització del dubte

Els fonaments de l'acció social

1. Coneixement, coneixement científic i sociologia de la ciència

Veritat i certesa
Dubte i teoria
Confusió i descoberta
Teoria i provocació
Curiositat ociosa, saber instrumental i cientisme

2. L'ofici de sociòleg

L'epistemologia de la sociologia
La pràctica de la sociologia reflexiva
La transmissió de l'ofici
El pensament relacional
El dubte radical
La crítica de la tradició culta
L'objectivació participant

Tallers

- A. Què dieu que és la sociologia?
- B. La divulgació en sociologia. La conferència
- C. La divulgació en sociologia. Els mitjans àudio-visuels
- D. La divulgació en sociologia. L'article periodístic
- E. El treball editorial

Bibliografia bàsica

Harry Collins i Trevor Pinch *El gòlem. Lo que todos deberíamos saber acerca de la ciencia*. Barcelona, Crítica, 1996. (Especialment, la introducció i capítols 1, 4, 6 i la conclusió)

Paul Watzlawick *¿Es real la realidad?* Barcelona, Herder, 5a ed., 1992

J. Estruch i S. Cardús "Teoria i provocació" a *Papers*, núm. 26, 1986, pàgines 69-104

Pierre Bourdieu *Per una sociologia reflexiva*. Barcelona. Herder, 1994 (Edició original: Réponses. Pour unes anthropologie réflexive. París. Éditions du Seuil, 1992)

Bibliografia complementària

Josep Lluís Blasco i Tobies Grimaltos *Teories del Coneixement*. València, Universitat de València, 1997

Joan-Philippe Bouilloud *Sociologie et société. Épistémologie de la réception*. París, PUF, 1997

Pierre Bourdieu *Le métier de sociologue*. París. Mouton, 1973 (2a ed.). Ed. espanyola: *El oficio de sociólogo*. México, Ediciones del Siglo XXI

Salvador Cardús, coordinador *La mirada del sociòleg*. Barcelona. Proa, 1999

A. F. Chalmers *Qué es esa cosa llamada ciencia?* Madrid, Sigo XXI, 1982

- Gilbert K. Chesterton *La innocència del Pare Brown*. Barcelona, Plaza & Janés, 1965

Gilbert K. Chesterton *L'home que fou dijous*. Barcelona, Edicions 62, 1969

Anne Game i Andrew Netcalfe *Passionate Sociology*. Londres, Sage, 1996

Carlo Ginzburg "Señales. Raíces de un paradigma indiciario" a *Crisis de la razón. Nuevos modelos en la relación entre saber y actividad humana*. Mèxic, Siglo XXI, 1983

Leszek Kolakowski *Husserl y la búsqueda de la certeza*. Madrid, Alianza, 1994

Tomasi di Lampedusa *El Guepard*. Barcelona, Grup Editor, 1996

David Locke Science as Writing. Yale University, 1992. Edició espanyola: *La ciencia como escritura*. Madrid, Ediciones Cátedra, 1997

David Lodge *Changing Places*. Penguin Books, 1975. Edició catalana: *Intercanvis*, Vic, Eumo, 1989.

David Lodge *Small World*, Penguin Books, 1985. Edició espanyola: *El mundo es un pañuelo*, Barcelona, Versal, 1989

Robert Nisbet *La sociología como forma de arte*. Madrid, Espasa-Calpe, 1979

Josep-Maria Terricabras *Fer filosofia, avui*. Barcelona, Edicions 62, 1988 (reedició 1995). Especialment, pàg. 9-49

Josep-Maria Terricabras *Atreveix-te a pensar*. Barcelona. Edicions La Campana, 1997

Max Weber "La ciencia como vocación" a *El político y el científico*. Madrid, Alianza, 1969

Louis Wirth "Pròleg a l'edició anglesa" a Karl Mannheim, *Ideología i utopía*. Barcelona. Edicions 62, 1978, pàgines 27-42